

OŠ Riharda Jakopiča

SEMINARSKA NALOGA:
ANTONIN DVOŘÁK

KAZALO

I. ROJSTVO IN ZAČETKI.....	3
II. ZAČETKI PISANJA IN NJEGOVA LJUBEZEN.....	3
III. SMRT.....	4
IV. DELA.....	5
V. VIRI IN LITERATURA.....	6

I. ROJSTVO IN ZAČETKI

Antonin Dvořák se je rodil 8.9.1841 v Nelahozevesu, majhnem mestecu blizu Prage in je poleg Bedřicha Smetane in Leoša Janačka najpomembnejši predstavnik češke glasbene romantike. Čeprav je bila njegova nadarjenost zelo očitna, je oče František Dvořák sklenil, da bo sin sledil njegovim stopinjam in postal mesar. Toda, ko je končal vajeniško dobo, se je njegov stric Antonin Zdeněk ponudil, da mu bo financiral glasbeno šolanje v Pragi. Nazadnje so Dvořákovega očeta prepričali, naj dovoli sinu študirati glasbo in septembra 1857 se je odpravil v Prago in se vpisal v orgelsko šolo. Ko je leta 1859 diplomiral, je dobil drugo nagrado; povedali so mu, da je "odlično delal, vendar pa je v teoretičnem delu manj trden kot v praktičnem". . Preživljal se je kot organist ter z igranjem viole v opernem orkestru, ki ga je vodil Bedřich Smetana.

II. ZAČETKI PISANJA IN NJEGOVA LJUBEZEN

Ko je Dvořák leta 1860 končal orgelsko šolo, je bila njegova družina še zmeraj brezupno revna in mu ni mogla pomagati. Na srečo je dirigent nekega praškega ansambla Karel Komzák potreboval violinista in Dvořák je z veseljem sprejel službo. Ansambel so imeli v praških restavracijah zelo radi in je pogosto igral na plesih in na klasičnih koncertih.

V prostem času je poučeval kompozicijo, da si je povečal zaslužek. O svojih skladbah, med katerim sta bili tudi prvi simfoniji, ni povedal nikomur razen svojim najbližjim prijateljem. Ob njihovih ustvarjanjih se je počasi, a zanesljivo učil zakonitosti svojega dela. Kljub temu je še po 12 letih prav malo kazalo, da bo iz njega več kot povprečen skladatelj. V tem času je bila njegova učenka tudi Josefina Čermakova, to je bila ljubka 16 letna hčerka praškega zlatarja . Antonin se je globoko zaljubil vanjo in ji napisal cikel pesmi *Ciprese*. Žal čustvo ni bilo obojestransko. Toda ko je še naprej poučeval pri Čermakovi družini, mu je čez nekaj let oko obstalo na mlajši sestri Anni. Anna je imela lep kontraalt in je začela pri 16 letih peti v zboru priložnostnega gledališča. Mladi par je imel seveda veliko priložnosti za srečanja in ob smrti Anninega očeta, ki je pomenilo konec nasprotovanj njuni poroki, je bila Anna že noseča. Anna in Antonin sta se poročila 17. novembra 1873 in njun zakon je bil srečen. Dvorakova poroka se je časovno ujela s počasnim, a nezadržnim vzponom njegove glasbene umetnosti in skladateljske sreče. Nekaj časa je bil tudi ravnatelj konzervatorija v New Yorku, kjer se je spoznal z glasbo ameriških Indijancev in črncev, to pa je vplivalo na njegovo najbolj znano, 9. simfonijo z naslovom »From the new world« oziroma »Iz novega sveta«.

III. SMRT

Dvořák je 1. maja 1904 nepričakovano umrl. Po mesecu bolezní mu je zdravnik naposled dovolil vstati in se udeležiti prvomajskega slavlja. Po kosilu pa mu je nenadno postalo slabo, zgrudil se je na stolu in ni mogel govoriti. Odnegli so ga v sobo in poklicali zdravnika, toda čez nekaj trenutkov je bil že mrtev.

Malokaterega skladatelja so rojaki tako zelo pogrešali.

Čeprav je bil izvir Dvořákovoga navdiha trdno zakoreninjen v češki pokrajini in ljudeh, je njegov sloves segel daleč prek meja njegove domovine. Bil je tako priljubljen, da so ga po smrti vključili v serijo cigaretnih kart z naslovom "Slavni glasbeniki", izdano leta 1912.

IV. DELA

Napisal je 9 simfonij(najbolj znana 9. »Iz novega sveta«), 6 oper (najbolj znani sta »RUSALKA« in »JAKOBINEC«) godalne kvartete, samospeve, uverture solistične koncerte ter rekvijem.

Med mnogimi lepimi deli, ki je napisal v zadnjih osmih letih življenja, so opere Vrag in Ktra, Armida in Rusalka. Ob njih se je nazadnje zavedel svoje želje, da bi napisal izvirno češko opero, ki bi jo lahko postavil ob bok Smetanovim mojstrovinam. Vrag in Ktra ter Armida sta bili kar uspešni, lepa, lirična Rusalka, zložena na libreto češkega pesnika Kvapila, pa je bila pravo zmagoslavje. V tujini jo redko izvajajo, Dvořákov rojaki pa nanjo gledajo z globoko ljubeznijo in v narodni dediščini zavzema častno mesto. Rusalka je bila lep vrhunec bogatega življenjskega dela.

V. VIRI IN LITERATURA

- Internet: <https://dijaski.net/gradiva/glasba/referati-seminarske-naloge>

- VRBANČIČ, I.; PREL, M.; VEIT, J.: Glasba 8. Ljubljana: MK, 2005, stran 29